

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет міжнародної економіки і менеджменту

Кафедра міжнародного обліку і аудиту

**Галузь знань
Спеціальність
Спеціалізація (за наявності)**

**05 Соціальні та поведінкові науки
051 Економіка
Міжнародна економіка**

Форма навчання: заочна

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

**АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОМПАНІЇ НА
МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ (НА ПРИКЛАДІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ
КОМПАНІЇ «PFIZER, INC.»)**

здобувача Чорного Максима Вадимовича

Науковий керівник: к.е.н доцент Галенко С.М.

**Робота допущена до захисту
перед екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувачка кафедри: д.е.н., професор Галенко О. М.

Київ 2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет міжнародної економіки і менеджменту

Кафедра міжнародного обліку і аудиту

Галузь знань
Спеціальність
Спеціалізація (за наявності)

05 Соціальні та поведінкові науки
051 Економіка
Міжнародна економіка

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
освітньо-професійної програми

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

_____ 20__ р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

_____ 20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

здобувачу вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ **форми навчання**

_____ очної (денної), заочної, дистанційної

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

**на тему «АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОМПАНІЇ НА
МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ (НА ПРИКЛАДІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ КОМПАНІЇ «PFIZER,
INC.»»**

Тему затверджено наказом ректора Університету від " _____ " _____ 20__ р. № _____

Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах

План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1	ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОМПАНІЇ
Розділ 2	АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОМПАНІЇ «PFIZER, INC.» НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ
Об'єкт дослідження:	процес розвитку інвестиційної привабливості компанії на міжнародних ринках.

Предмет дослідження:	організаційно-економічні засади, теоретико-методичні й науко-практичні аспекти розвитку інвестиційної привабливості компанії міжнародних ринках.
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	розкриття сутності інвестиційної привабливості компанії «Pfizer, Inc.» на міжнародних ринках.

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	- визначити сутність інвестиційної привабливості фірми; - пояснити особливості інвестиційної привабливості підприємства; - провести дослідження фінансової та інвестиційної діяльності американської фармацевтичної компанії «Pfizer, Inc.»;
У розділі 2	- провести дослідження фінансової та інвестиційної діяльності американської фармацевтичної компанії «Pfizer, Inc.»; - здійснити оцінку інвестиційної привабливості та інноваційного потенціалу «Pfizer, Inc.»; - з'ясувати формування і реалізація інвестиційної політики компанії «Pfizer, Inc.».

**Завдання підготував
науковий керівник**

(підпис)

(ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20 ____ р.

**Завдання одержав
здобувач**

(підпис)

(ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20 ____ р.

Реферат

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 59 сторінок, 7 таблиць, 2 рисунки, список використаних джерел з 33 найменувань, додатки.

АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОМПАНІЇ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ

Об'єктом дослідження є процес розвитку інвестиційної привабливості компанії на міжнародних ринках.

Предметом дослідження є організаційно-економічні засади, теоретико-методичні й науково-практичні аспекти розвитку інвестиційної привабливості компанії на міжнародних ринках.

Метою роботи є розкриття сутності інвестиційної привабливості компанії «Pfizer, Inc.» на міжнародних ринках.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі *завдання*:

- проаналізувати теоретико-методологічні засади інвестиційної привабливості компанії;
- визначити сутність інвестиційної привабливості фірми;
- пояснити особливості інвестиційної привабливості підприємства;
- провести дослідження фінансової та інвестиційної діяльності американської фармацевтичної компанії «Pfizer, Inc.»;
- здійснити оцінку інвестиційної привабливості та інноваційного потенціалу «Pfizer, Inc.»;
- з'ясувати формування і реалізація інвестиційної політики компанії «Pfizer, Inc.».

Практичне значення отриманих результатів Теоретичні та практичні положення дослідження у роботі сформовані у методичні вказівки та практичні рекомендації, які можуть бути використані для забезпечення підвищення інвестиційної привабливості корпорації «Pfizer, Inc.» та покращення її інвестиційного профілю.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи 2023

Рік захисту роботи 2023

Ключові слова: інвестиції; інвестиційна діяльність; інвестиційна політика, оцінка; міжнародний ринок.

В і д г у к
про кваліфікаційну бакалаврську роботу
здобувача факультету міжнародної економіки і менеджменту
освітньо-професійної програми « _____ »

(прізвище, ініціали)
на тему _____
(назва теми)

1. Актуальність теми: _____

2. Позитивні риси кваліфікаційної бакалаврської роботи: _____

3. Наявність самостійних розробок автора _____

4. Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій _____

5. Наявність недоліків: _____

6. Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи та її допущення до захисту перед ЕК (0-70 балів): _____

Науковий керівник _____
(посада, учене звання, науковий ступінь)

(підпис) (прізвище, ініціали)

“ ____ ” _____ 20__ р.

Рецензія
на кваліфікаційну бакалаврську роботу
здобувача вищої освіти

(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема _____

Актуальність теми кваліфікаційної бакалаврської роботи і доцільність її розроблення

Якість проведеного дослідження _____

Позитивні риси кваліфікаційної бакалаврської роботи

Зауваження _____

Практична значимість висновків і рекомендацій

Місце роботи та посада рецензента

Науковий ступінь, учене звання (за наявності)

(підпис, ПІБ)

Підпис засвідчую:

(посада, підпис)

Місце печатки організації, де працює рецензент

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОМПАНІЇ.....	10
1.1. Теоретико-методологічні засади інвестиційної привабливості компанії.....	10
1.2. Сутність інвестиційної привабливості фірми.....	16
1.3. Особливості інвестиційної привабливості підприємства.....	22
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОМПАНІЇ «PFIZER, INC.» НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ.....	27
2.1. Дослідження фінансової та інвестиційної діяльності американської фармацевтичної компанії «Pfizer, Inc.».....	27
2.2. Оцінка інвестиційної привабливості та інноваційного потенціалу «Pfizer, Inc.».....	32
2.3. Формування і реалізація інвестиційної політики компанії «Pfizer, Inc.».....	38
ВИСНОВКИ.....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	50
ДОДАТКИ.....	55

ВСТУП

Актуальність дослідження. Аналіз інвестиційної привабливості компанії на міжнародних ринках є дуже актуальним дослідженням, оскільки в сучасних умовах глобалізації економіки більшість компаній прагнуть до розвитку своєї діяльності на міжнародному рівні. При цьому одним з основних чинників успіху є залучення інвестицій з боку іноземних інвесторів.

Дослідження інвестиційної привабливості компанії на міжнародних ринках може забезпечити багато корисної інформації, яка може допомогти компанії в залученні інвестицій, підвищенні її конкурентоспроможності та ефективності її діяльності. Зокрема, аналіз може включати такі показники, як фінансовий стан компанії, рівень прибутковості, ризики та можливості для розвитку на міжнародному ринку, репутація компанії, конкурентне середовище тощо.

Дослідження інвестиційної привабливості компанії на міжнародних ринках також допоможе компанії уникнути можливих проблем, пов'язаних з інвестиціями, таких як втрата контролю над компанією, небажаний вплив на її розвиток, або несприятливі умови з іноземними інвесторами.

Таким чином, аналіз інвестиційної привабливості компанії на міжнародних ринках є дуже важливим і може стати ключовим елементом стратегії розвитку компанії на міжнародному ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науково-теоретична основа виконання дослідження – роботи таких вчених: Ключковський Ю. Б., Козодой Л. М., Ковальчук О. Б., Кравченко В. В., Шведа Ю. Р., Рябов С., Сташків Б. І., Головатенко В., Ставнійчук М. І., Бостан С. К., Тимченко С. М. та інших.

Метою роботи є розкриття сутності інвестиційної привабливості компанії на міжнародних ринках.

Поставлена мета зумовила необхідність вирішення наступних **завдань**:

- проаналізувати теоретико-методологічні засади інвестиційної привабливості компанії;
- визначити сутність інвестиційної привабливості фірми;
- пояснити особливості інвестиційної привабливості підприємства;
- провести дослідження фінансової та інвестиційної діяльності американської фармацевтичної компанії «Pfizer, Inc.»;
- здійснити оцінку інвестиційної привабливості та інноваційного потенціалу «Pfizer, Inc.»;
- з'ясувати формування і реалізація інвестиційної політики компанії «Pfizer, Inc.».

Об'єкт дослідження - процес розвитку інвестиційної привабливості компанії на міжнародних ринках.

Предмет дослідження - організаційно-економічні засади, теоретико-методичні й науково-практичні аспекти розвитку інвестиційної привабливості компанії на міжнародних ринках.

Методи дослідження. Нами були використані і загальнонаукові, і спеціальні методи дослідження, а саме: логічно-семантичний, історико-правовий, порівняльно-правовий, структурно-функціональний, статистичні методи тощо.

Інформаційна база дослідження. При виконанні даної роботи були вивчені та використані законодавчі та нормативні матеріали України, праці вітчизняних та зарубіжних фахівців з проблеми, а також статистичні джерела, періодичний друк та електронні ресурси.

Структура роботи. Відповідно до мети та завдань дослідження робота складається зі вступу, двох розділів, шести підрозділів, висновків, списку використаних джерел із тридцяти трьох найменувань. Загальний обсяг роботи 59 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОМПАНІЇ

1.1. Теоретико-методологічні засади інвестиційної привабливості компанії

Сьогодні для сталого розвитку і функціонування підприємства необхідно не тільки грамотно розподіляти наявні внутрішні ресурси, а й залучати фінансування ззовні, яке найчастіше здійснюється у вигляді інвестицій. Вони є одним з найважливіших інструментів розширення і оновлення виробництва, підвищення якості продукції, а також підвищення ефекту фінансової діяльності на ринку.

Основним завданням інвестування є вкладення наявного капіталу з метою отримання максимальної фінансової вигоди від того, хто робить цю інвестицію, тому, чим вище інвестиційна привабливість підприємства, що розглядається з цією метою, тим вищий рівень інвестицій в нього. Під інвестиціями можуть матися на увазі не тільки фінансові ресурси, а й будь-яке рухоме і нерухоме майно, яке може бути використано для збільшення одержуваного прибутку. Сторони підприємств для інвестування грають роль тієї фінансової підтримки, за допомогою якої вони можуть модернізувати, оновити або розширити виробництво, підвищити якість товарів, а також зміцнити свої позиції і значення на ринку продукції.

Інвестиційна політика підприємства відповідає за залучення і подальший розподіл отриманих інвестицій. Його основним завданням є визначення напрямків, обсягу і коефіцієнта отриманих інвестицій з метою подальшого застосування в пріоритетних сферах їх використання для збільшення виробничого потенціалу, модернізації, збільшення прибутку та інших позитивних ефектів в цілому. Зміст такої діяльності повністю визначається особливостями реалізованих інвестиційних проєктів на підприємстві та його пріоритетних напрямків діяльності.

Варто відзначити, що інвестиційний напрямок діяльності є одним з найважливіших напрямків діяльності підприємства, оскільки багато виробничих завдань вирішуються за рахунок зовнішнього фінансування, яке не завжди можна вирішити за допомогою використання внутрішніх ресурсів. Крім того, висока інвестиційна привабливість позитивно позначається на іміджі компанії, що в свою чергу дозволяє їй поліпшити свої позиції на ринку товарів, що випускаються. Цим терміном називають те, наскільки внутрішні і зовнішні фактори підприємства роблять його привабливим для потенційних інвесторів і наскільки вигідними будуть їх вкладення.

Зовнішнім фактором, що впливає на привабливість підприємства, є інвестиційний клімат регіону або країни, в якій здійснюється виробнича діяльність. Тут варто враховувати економічні, фінансові, соціально-політичні умови та їх мінливість. На інвестиційний клімат впливають два типи факторів - м'які і жорсткі. М'які фактори - це ті, які схильні до змін, наприклад, адміністративні відсотки, законодавство, фінансові та податкові стимули, в той час як жорсткі фактори означають те, що не можна змінити - географічне положення регіону, кліматичні умови та природні ресурси.

Ще одним важливим зовнішнім фактом є рівень конкурентоспроможності підприємства і його положення на ринку. Під цим розуміється ступінь, в якому підприємство і вироблена ним продукція можуть або не можуть конкурувати з іншими виробниками аналогових товарів (якщо такі є) [1].

Однією з особливостей зовнішніх факторів є те, що вони не можуть контролюватися організацією, тому вона може знайти тільки такі методи здійснення своєї діяльності, які дозволили б їй швидко реагувати на будь-які зміни ззовні з найменшими втратами і витратами на виробничу діяльність.

Внутрішні фактори впливу на інвестиційну привабливість підприємства можуть безпосередньо контролюватися підприємством, а тому при необхідності коригуватися [2]. Під ними зазвичай розуміють інвестиційну привабливість галузі, в якій здійснюється діяльність, і її реальний потенціал, фінансове становище організації, виробничі фактори, ринкову і правову стабільність, інноваційно-інвестиційну діяльність, а також якість управління, здійснюване на підприємстві.

Оцінка інвестиційної привабливості може здійснюватися на підставі фінансових показників підприємства, під якими розуміються його ліквідність, фінансова стійкість, майновий стан, прибутковість і ділова активність на ринку, а також внутрішній стан виробничого капіталу, конкурентоспроможність продукції, рівень оснащення персоналу і багато іншого. Ризики і порівняння їх з вигодами від інвестування в конкретне підприємство є суттєвими, однак важливими залишаються тільки фінансові показники.

Для більш повного розуміння вищеописаного методу оцінки часто вдаються також до оцінки виробничих потужностей, наявності або відсутності основних фондів, ступеня зносу наявної нерухомості, рентабельності продукції, наявності ресурсів, а також середньооблікової чисельності виробничого персоналу.

Ще одним методом оцінки інвестиційної привабливості підприємства є оцінка, заснована на співвідношенні прибутковості і ризику [3]. Ризик є невід'ємною частиною будь-якого інвестиційного процесу, тому його необхідно враховувати при виборі того чи іншого об'єкта інвестування. Для цього проводиться оцінка обсягу можливих ризиків по відношенню до прогнозованого прибутку, а також розраховується загальний ризик вкладення коштів. Зазвичай вибирається та компанія, яка має менший відсоток ризику. Менший ризик зниження рентабельності виробленого товару і підприємства в цілому, ризик

зниження ліквідності, ризик зниження конкурентоспроможності на ринку, ризик зниження отриманого прибутку або ризик зниження рівня фінансового менеджменту тощо.

Найбільш повним методом оцінки конкурентоспроможності підприємства на сьогоднішній день є повний аналіз фундаментальних факторів впливу зовнішнього і внутрішнього середовища на виробничу діяльність підприємства, тобто враховується сукупність всіх факторів [4].

По-друге, потребують аналізу безліч зовнішніх факторів, які в силу своєї мінливості і схильності до різких змін не завжди дають точний результат, що також може вплинути на остаточне рішення потенційного інвестора.

Основною ідеєю даного методу оцінки інвестиційної привабливості є процес визначення найважливіших факторів або їх груп в загальній системі інвестиційної привабливості з урахуванням цілей і намірів, які були встановлені потенційним інвестором, з метою отримання повної картини рівня привабливості об'єкта інвестування. Зовнішні фактори враховують загальний рівень інвестиційної активності країни або регіону даного об'єкта, рівень технічного прогресу, загальну динаміку ринку, інвестиційний клімат, методи регулювання інвестиційної діяльності та загальний рівень економічного розвитку. Також приділяється увага загальноекономічним показникам галузі, в якій працює підприємство, рентабельності галузі, її економічним показникам, рівню інноваційно-інвестиційної діяльності, а також загальному показнику попиту на продукцію галузі.

При проведенні вищеприписаного методу оцінки інвестиційної привабливості підприємства максимально враховуються всі найважливіші показники і фактори, які на них впливають [5].

Таким чином, всі перераховані вище методи оцінки конкурентоспроможності підприємства можуть використовуватися в залежності від того, які цілі ставить перед собою потенційний інвестор. Однак варто зазначити, що всі вони підходять тільки для довгострокових інвестицій, так як

враховують велику кількість факторів впливу і спрямовані на отримання вигоди в довгостроковій перспективі як від інвестора, так і від підприємства.

Необхідність підвищення інвестиційної активності підприємств зумовлена зростанням ринкової конкуренції, необхідністю впровадження продуктивних і технологічних інновацій. Потенційного інвестора цікавлять характеристики конкретного об'єкта інвестування, його інвестиційна привабливість. Об'єктивна оцінка економічного становища підприємства в передінвестиційній фазі дозволить виключити багато ризиків реалізації проекту. Це можливо в разі використання розумних інструментів оцінки, здатних відобразити всі аспекти діяльності об'єкта інвестування. Цей напрямок є актуальним для наукових досліджень. Це пов'язано з тим, що серед авторів немає єдиної думки щодо трактування поняття «інвестиційна привабливість», методології оцінки. Виникає необхідність вивчення економічного змісту поняття «інвестиційна привабливість підприємства», факторів, що впливають на неї, методів оцінки.

Унікальність даної проблеми продиктована необхідністю зміцнення конкурентних позицій підприємства.

Низька інвестиційна активність, зменшення частки вкладень в основний капітал, призводить до технологічного відставання підприємств, в тому числі будівельних, і втрати фінансової стійкості в усіх без винятку галузях економіки.

Реалізація інвестиційних проектів вимагає якісної передпроектної діагностики, в тому числі фінансових можливостей самого підприємства. Особливо важливою є оцінка інвестиційної привабливості підприємств в контексті реалізації проектів в рамках державно-приватного партнерства, коли є необхідність повного врахування та виключення всіх можливих ризиків.

На інвестиційну привабливість підприємства впливає безліч факторів, які умовно можна розділити на зовнішні і внутрішні (рис. 1.1).

До зовнішніх факторів відносяться [6]:

- інвестиційна привабливість країни, яка полягає в правових рамках, сприятливих для ведення бізнесу, соціально-політичній, економічній стабільності,

розвиненій кредитно-фінансовій системі, податковій політиці, що стимулює інвестиції;

- інвестиційна привабливість регіону, що характеризується рівнем економічного розвитку регіону, його соціальним, демографічним становищем, наявністю податкових пільг;

- інвестиційна привабливість галузі, включаючи рівень і тип конкуренції в галузі, бар'єри входження в галузь, технології в галузі.

Внутрішні фактори обумовлені фінансово-господарською діяльністю підприємства і повинні відображати фінансовий стан, ділову активність, ефективність системи управління, виробничий потенціал, інвестиційну та інноваційну діяльність [7].

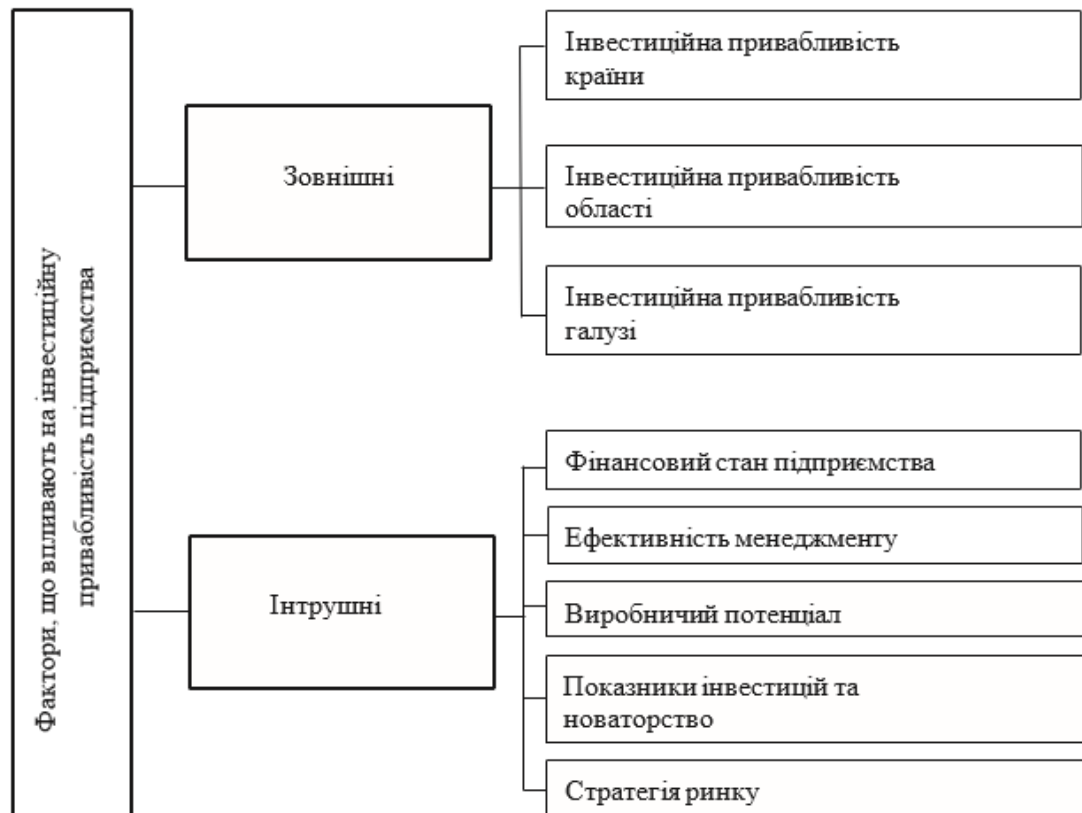

Рис.1.1 - Фактори, що впливають на інвестиційну привабливість підприємства

Джерело: [8].

У сукупності аналіз зовнішніх і внутрішніх факторів дає можливість скласти повну картину потреби в інвестиціях, умови реалізації інвестиційних проєктів і можливі результати.

Аналіз зовнішніх факторів може бути проведений потенційними інвесторами з метою прийняття рішення про доцільність вкладення коштів в той чи інший проєкт. Внутрішні фактори аналізуються з метою отримання об'єктивної оцінки рівня інвестиційної привабливості підприємства, вжиття заходів щодо її підвищення, а також обґрунтування рішень щодо підвищення інвестиційної активності, в тому числі за рахунок зовнішніх джерел залучення інвестицій.

1.2. Сутність інвестиційної привабливості фірми

Інвестиційну привабливість підприємств активно вивчають зарубіжні вчені: Г. Александер, У. Беренс, І. Бланк, Дж. Бейлі, Д. Норткотт, Х. Решке, В. Шарп, а також вітчизняні дослідники: І.А. Бланк, Д.А. Ендовицький, В.А. Бабушкін, Н.А. Батурина, Є.І. Шохін, І.Б. Масленников, Е.І. Крилов, В.М. Власова, М.Г. Єгорова, А.Г. Гіляровська і багато інших [8].

Багато авторів розглядають інвестиційну привабливість з точки зору рівня фінансового стану, однак, на думку Крилова Є.І., Власова В.М., Єгорова М.Г., поряд з цим необхідно враховувати конкурентоспроможність продукції та споживчу орієнтацію діяльності організації, що забезпечить повернення інвестицій [9].

Ендовицький Д.А. зазначає, що інвестиційна привабливість – це сукупність взаємопов'язаних характеристик економічного потенціалу, рентабельності операцій з активами та інвестиційного ризику господарюючого суб'єкта, який має певну здатність до сталого розвитку в конкурентному середовищі [10].

На нашу думку, всі автори сходяться на сутності інвестиційної привабливості, яку можна охарактеризувати як сукупність кількісних і якісних

характеристик, що відображають ефективність діяльності підприємства, що є умовою без ризикового інвестування ресурсів.

Поняття «інвестиційна привабливість» має безліч трактувань, і різні автори розходяться в цьому питанні. В даний час до сих пір не існує єдиного підходу до визначення економічної сутності інвестиційної привабливості [11].

Інвестиційна привабливість являє собою сукупність об'єктивних властивостей і ознак, які характеризують об'єкт інвестування (компанії, проєкти) з позицій перспектив розвитку, прибутковості інвестицій і рівня інвестиційних ризиків [2]. Дане визначення враховує інтереси кожного учасника інвестиційного процесу. Однак слід зазначити, що єдиного підходу до оцінки інвестиційної привабливості компанії не існує.

Е.В. Саприкіна в своїх роботах говорить про те, що інвестиційна привабливість підприємства характеризується не тільки стабільним фінансовим станом і рівнем фінансових результатів, а й конкурентоспроможністю продукту, ступенем інвестиційного ризику, можливістю інтенсифікації інвестиційної діяльності. На думку автора, всі елементи, наведені вище, повинні враховуватися при оцінці інвестиційної привабливості конкретної фірми [12].

Оцінка інвестиційної привабливості компанії багато в чому ґрунтується на суб'єктивних оцінках, на досвіді різних аналітиків. Результатом такого аналізу будуть зведені дані за всіма розрахованими і проаналізованими показниками. Ці результати необхідні не тільки організації для оцінки свого становища, але і потенційним інвесторам.

Якщо компанії необхідно залучити інвестиції, керівництво повинно чітко сформулювати стратегію поліпшення інвестиційної привабливості компанії. З метою формування стратегії збільшення інвестиційної привабливості, необхідно в першу чергу проаналізувати стан компанії на поточний момент часу.

В процесі інвестиційного аналізу в основному використовуються дві групи методів: метод коефіцієнтного аналізу і факторна оцінка.

Якщо розглядати це питання більш глибоко, то можна виділити наступні підходи до оцінки інвестиційної привабливості: метод дисконтування грошових

потоків; семифакторна модель; комплексна оцінка за внутрішніми показниками; оцінка, заснована на аналізі зовнішніх і внутрішніх факторів впливу. На даний момент часу це найпопулярніші методи оцінки, використовувані різними авторами.

Під інвестиційною діяльністю розуміється діяльність з вкладення коштів (інвестування) і здійснення певних практичних дій з метою отримання доходу або досягнення іншого корисного ефекту. Слід зазначити, що ця діяльність знайшла відображення в роботі багатьох підприємств і організацій [13].

Для того щоб визначити максимальну ефективність того чи іншого інвестиційного рішення, необхідно вивчити таке поняття, як інвестиційна привабливість підприємства. Під інвестиційною привабливістю підприємства розуміється доцільність вкладення в нього тимчасово вільних грошових коштів іншого підприємства. Таким чином, інвестиційна привабливість підприємства важлива для оцінки доцільності тих чи інших вкладень, а також необхідна в процесі вибору альтернативних варіантів і визначення ефективності розміщення наявних ресурсів. Для того щоб визначити, скільки підприємством вкладено, необхідно оцінити його фінансово-економічні та технічні показники, а також вивчити його географічне і територіальне положення.

За інвестиційною привабливістю підприємства можна судити про поточний стан компанії, перспективи прибутковості та економічні і фінансові потужності фірми, перспективи подальшого зростання і розвитку фірми.

Для визначення інвестиційної привабливості підприємства використовується бухгалтерська (фінансова) звітність за останні два календарних роки і останній звітний період.

До основних складових інвестиційної привабливості компанії можна віднести [14]:

— Характеристику технічної бази організації, під якою розуміють стан технологій, значення коефіцієнта морального і фізичного зносу основних фондів і вартість основних засобів.

— Загальний опис технічної бази підприємства, яке має на увазі наявність певних складів, наявність власного автотранспорту, близькість до транспортних шляхів, наявність сучасного обладнання та машин.

— Виробничі потужності. Цей показник характеризує максимально можливу роботу основних фондів.

— Характеристика системи управління (організаційної структури підприємства). На багатьох великих підприємствах, на території яких створюються трудомісткі і складні види продукції, функціонують відділи, цехи і лабораторії. Для того щоб чітко і оперативно координувати їх роботу, розробляються ієрархічні структури управління.

— Асортимент продукції: Тут необхідно враховувати найменування, якісні та кількісні характеристики товару, що випускається.

— Місце підприємства в галузі, на ринку, рівень його монополії. Важливий показник, на підставі якого можна судити про те, яку виробничу нішу на ринку товарів і послуг займає досліджуване підприємство, а також чи є дане підприємство монополістом або випускає конкурентоспроможну продукцію.

Управління підприємством може здійснюватися в рамках функціонування наступних структур управління [15]:

— лінійна - найпростіша структура управління, яка передбачає одноосібний контроль;

— лінійно-штабний - дана структура використовується у середніх і великих компаніях і передбачає управління відділами і цехами, що діють на підприємстві;

— матрична - така структура використовується, якщо компанія підбирає людину, відповідального, наприклад, за розробку нових технологій виробництва. Цій особі передаються повноваження директора в частині освоєння нового виробництва;

— функціональна - дана структура передбачає передачу керівником компанії частини своїх повноважень функціональним керівникам і заступникам по певним функціонуючим виробничим відділам;

— змішана - ця структура передбачає поєднання чотирьох перерахованих вище структур. Так в нижньому рівні (робота бригади) існує лінійна структура, в середньому (робота відділів і цехів) - лінійно-штабна структура, а на вищому рівні (робота підприємства) - функціональність і частково матрична. Проте частіше відбувається синтез різних структур управління, що діють спільно на всіх рівнях економічної ієрархії.

Важливими показниками, на підставі яких визначається мінімальна ціна продукції (максимальна ціна, в умовах ринкової економіки, виходить в результаті зіставлення попиту і пропозиції), є [16]:

— Статутний фонд. Він формується за рахунок суми вкладів засновників господарюючого суб'єкта для забезпечення його безперебійного функціонування. Сума статутного капіталу відповідає сумі, яка зафіксована в установчих документах. Ця сума незмінна;

— Структура собівартості продукції. Витрати виробництва - це комплекс матеріальних засобів і праці, на основі яких формується ціна виробництва в даній компанії. Величина цих витрат визначає грошову оцінку витрат, які пов'язані з використанням палива, сировини, енергії та ін.

Головна мета будь-якої компанії - отримання прибутку. Інвестиційні проєкти не є винятком. Прибутковість інвестиційного проєкту відіграє значну роль в роботі компанії, адже якщо інвестиційний проєкт не приносить доходу, то він недоцільний до реалізації. Кінцевий фінансовий результат господарської діяльності підприємства характеризується наявністю або прибутку, або збитку. Цей показник визначається шляхом вирахування з виручки від реалізації товарів і послуг витрат на виробництво і реалізацію продукції.

В умовах ринкової економіки компанія може прагнути як до максимізації прибутку, так і до отримання такого обсягу прибутку, який дозволить підприємству зберегти свої позиції на ринку товарів і послуг, а також дозволить

компанії розвиватися і рости в конкурентному середовищі. Для цього необхідно мати уявлення про основні джерела формування прибутку, до яких відносяться [17]:

- отримання прибутку за рахунок монопольного права підприємства на виробництво конкретного товару або унікальності продукту;
- отримання прибутку за рахунок виробництва і підприємницької діяльності компанії;
- отримання прибутку за рахунок інноваційної діяльності підприємства.

Крім того, з метою оцінки поточного стану підприємства і порівняння поточних показників з попередніми проводиться оцінка фінансового стану підприємства. Під фінансовим станом підприємства розуміють сукупність показників, які відображають наявність, розміщення і використання наявних фінансових ресурсів. На підставі аналізу фінансового стану підприємства можна судити про поточний стан підприємства, про найслабші позиції у фінансовому стані підприємства, розробити заходи щодо поліпшення фінансово-економічного стану підприємства.

Інвестиційна привабливість підприємства визначається наявністю ряду факторів, серед яких найбільш значущими є: ризик, фінансове становище підприємства, дивідендна політика, інформація про діяльність підприємства, ефект від розвитку виробництва.

Фактори, що впливають на інвестиційну привабливість компанії, доцільно розділити на зовнішні і внутрішні чинники. На основі цих факторів формується система зовнішніх і внутрішніх ризиків інвестиційного проєкту. Дана система дуже важлива при прийнятті рішення по конкретному інвестиційному завданню. Основні фактори, які необхідно враховувати при оцінці інвестиційної привабливості підприємства [18]:

1. Галузева приналежність. Треба сказати, що конкурентоспроможність продукту багато в чому визначається репутацією відповідної галузі, в рамках якої відбувається створення продукту.

2. Власники підприємства. Важливою для інвестора є оцінка робочих і особистих якостей менеджерів компанії. Володіння контрольним пакетом акцій, характер володіння фірмою - все це важливо, як в рамках поточної роботи фірми, так і для перспективи її розвитку, зростання і процвітання. Репутація власника компанії - важлива характеристика, яка може як позитивно, так і негативно вплинути на рішення потенційного інвестора.

3. Виробничий потенціал. На інвестиційну привабливість підприємства істотно впливає стан його виробничого потенціалу. Це повинні враховувати інвестори і кредитори. Вивчається капітал компанії і ефективність управління ним, загальний фінансовий стан організації. Слід зазначити один дуже важливий факт - капітал починає свою роботу тільки тоді, коли перейшов у виробничу форму.

4. Місцезнаходження. В інвестиційній привабливості підприємства цей фактор часто має вирішальне значення, особливо в нашій країні. Треба сказати, що в даний час в кожному регіоні України є підприємства, які, до речі, є містоутворюючими, але не є конкурентоспроможними в силу свого невдалого територіального розташування.

5. Управління підприємством. Макрорівень управління організацією слід вивчати при аналізі менеджменту. Тут потрібно враховувати якісні характеристики розробки документації, які безпосередньо пов'язані зі стратегічним управлінням. Крім того, важливо вивчити систему податкового планування компанії, оцінити, наскільки вона досконала.

6. Інвестиційна програма. Інвестиційний проєкт повинен мати чітку, лаконічну інвестиційну програму, в якій повинні бути прописані об'єкти інвестування та їх характеристика, обсяг фінансування, а також тимчасові рамки заходів з реалізації інвестиційного проєкту.

Відносини з владою. На початковому етапі взаємин між керівником і потенційним інвестором останньому необхідно з'ясувати, як називаються

відносини між керівником компанії і представниками місцевої влади. Це необхідно зробити до запуску інвестиційного проєкту.

1.3. Особливості інвестиційної привабливості підприємства

Як показують дослідження різних вчених останніх років, багатьом сучасним підприємствам не вистачає власних джерел для фінансування своєї діяльності і здійснення розширеного відтворення, тому організація починає залучати додаткові позикові кошти у вигляді інвестицій.

Оцінка та аналіз інвестиційної привабливості - дуже важливий аспект на даному етапі розвитку економіки, правильна оцінка інвестиційної привабливості підприємства грає дуже важливу роль як для інвестора (вибір організації для інвестування), так і для самого підприємства (можливість залучення додаткових ресурсів, а також коригування його діяльності).

Однією з важливих складових економіки підприємства є інвестиції. Сучасні компанії не можуть існувати без коштів для фінансування своєї діяльності, вони можуть бути як власними коштами, так і замінниками або залучатися. Всі сучасні компанії є одними з учасників інвестиційного процесу. Інвестиційний менеджмент традиційно розглядається через систему принципів прийняття управлінських рішень, які спрямовані на досягнення певних цілей підприємства, а також створення високого рівня інвестиційно-привабливого іміджу підприємства.

Метод дисконтованого грошового потоку (DCF) - це спроба оцінити привабливість інвестиційних можливостей на основі отриманих грошових потоків в майбутньому [19].

Основні переваги цього методу полягають в тому, що він дозволяє оцінювати організації з нерівномірними або негативними фінансовими результатами. Цей метод дозволяє оцінити реальну вартість підприємства.

Методика оцінки інвестиційної привабливості заснована на аналізі внутрішніх і зовнішніх факторів. Основною перевагою даної моделі є те, що вона

враховує внутрішні і зовнішні фактори, що впливають на інвестиційну привабливість, але слід зазначити, що обґрунтованість даного методу досить суб'єктивна.

Комплексна оцінка інвестиційної привабливості компанії є одним з найпопулярніших методів аналізу фінансового стану компанії. Проводиться аналіз економічного потенціалу фірми, фінансового стану фірми в інвестиційних цілях, оцінка рівня бізнес-планування.

Методологія бально-рейтингової системи оцінки інвестиційної привабливості підприємства, запропонована Л.С. Валінуровою та О.Б. Казаковою є однією з найбільш докладних і досить трудомістких.

Зовсім іншу методику оцінки інвестиційної привабливості пропонує Е.В. Севрюгіна. У запропонованій нею методиці аналізуються кількісні та якісні показники, які з різних сторін характеризують фінансовий стан підприємства, оцінюють стан ринку і рівень менеджменту в організації [20].

Кожен з розглянутих методів має свої плюси і мінуси, вони різноманітні за напрямком досліджень і складом аналізованих показників. Для більш об'єктивного аналізу необхідно використовувати різноманітні підходи, чим їх більше, тим більш об'єктивною буде оцінка інвестиційної привабливості підприємства. Однак слід пам'ятати, що для аналізу того, де використовуються найрізноманітніші методики, необхідний досить великий і повний обсяг інформації, як внутрішньої, що стосується як самої організації, так і зовнішньої.

Аналіз і оцінка інвестиційної привабливості підприємства є частиною економічного аналізу і є найважливішим процесом системи управління підприємством. Його функції в системі управління реалізуються через прийняття обґрунтованих рішень про доцільність вкладення інвестиційних коштів в той чи інший об'єкт, формування позитивного інвестиційного іміджу підприємства. Основною метою аналізу інвестиційної привабливості підприємств є кількісна оцінка досягнутого рівня інвестиційної привабливості даного підприємства.

Процес аналізу та оцінки інвестиційної привабливості показаний на рис. 1.2.

Найважливішим етапом є виявлення значущих факторів, здатних вплинути на здійснення інвестицій, орієнтуючись на специфіку конкретного проекту [21].

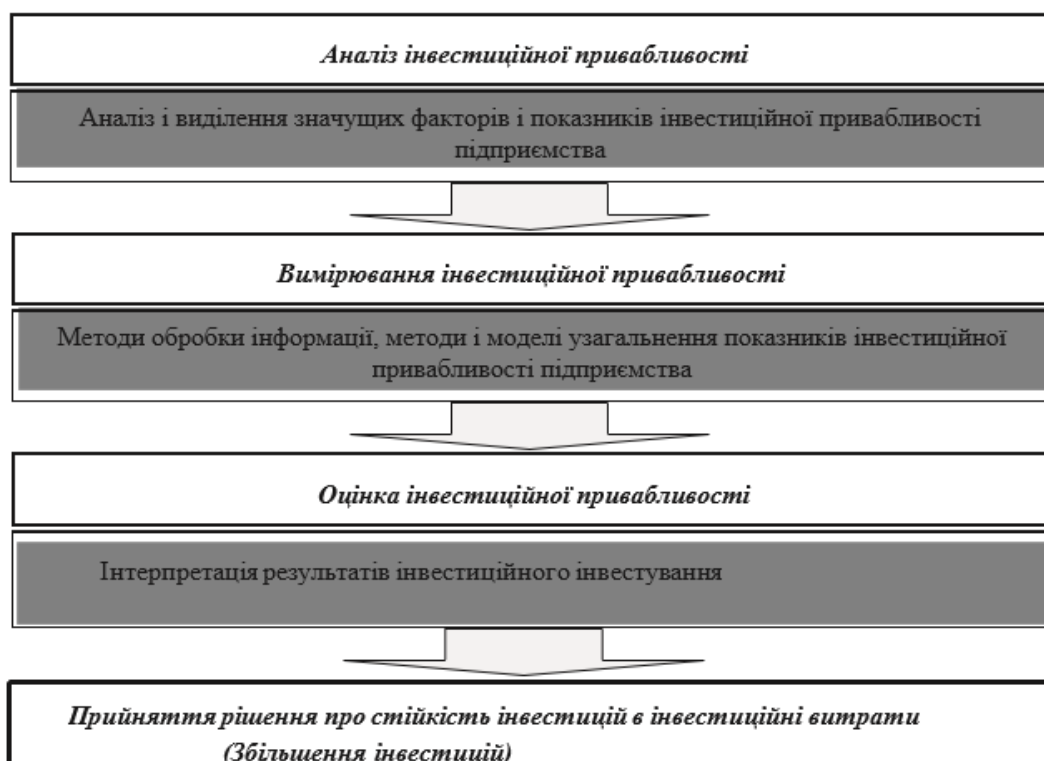

Рис. 1.2. - Взаємозв'язок аналізу, вимірювання та оцінки інвестиційної привабливості підприємства

Джерело: [10].

На етапі обробки інформації характеристики інвестиційної привабливості вимагають не тільки отримання кількісної характеристики інвестиційної привабливості, а й наявності основних значень показників. Базовими значеннями можуть бути середньогалузеві показники, рівень показників кредитних організацій, встановлених для надійних позичальників.

Правильна інтерпретація результатів вимірювання інвестиційної привабливості дозволить знизити невизначеність і уникнути ризиків.

Вданий час використовуються такі методи аналізу інвестиційної привабливості підприємства [22]:

1. Методи бухгалтерського обліку, при яких основою аналізу інвестиційної привабливості підприємства є його фінансовий стан. Найбільш поширеними

показниками є показники ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Показники оцінки інвестиційної привабливості

Група показників	Показник
Нормативи ліквідності	Коефіцієнт абсолютної ліквідності
	Норматив строкової ліквідності
	Норматив поточної ліквідності
	Коефіцієнт загальної ліквідності
Показники фінансової стійкості	Коефіцієнт автономності
	Коефіцієнт довгострокових позик
	Співвідношення реальної вартості майна
	Відношення позикових коштів до власного капіталу
Показники ділової активності	Коефіцієнт загальної оборотності активів
	Коефіцієнт оборотності оборотних активів
Показники рентабельності	Маржа витрат
	Рентабельність продажів
	Рентабельність активів
	Рентабельність власного капіталу

Джерело: розроблено автором на основі [12].

Показники ліквідності дозволяють визначити здатність підприємства оплачувати свої короткострокові зобов'язання шляхом продажу оборотних активів. Показником, який характеризує стійкість фінансового становища підприємства, традиційно є фінансова стійкість. Коефіцієнти фінансової стійкості допомагають визначити фінансову незалежність по кожному елементу активів і по всьому майну підприємства.

Аналіз ділової активності передбачає комплексне дослідження як в ретроспективному періоді, так і оцінку динаміки підприємницької діяльності, перспектив подальшого розвитку, а також ефективності використання всіх наявних ресурсів - дає уявлення про якість управління, ступеня гнучкості ринкового маневрування в швидко мінливому ринковому середовищі.

Показники рентабельності дають більш повний результат виробничо-господарської діяльності підприємства, оскільки дозволяють зіставити прибуток з витраченими ресурсами.

2. Ринкові методи, які базуються на результатах аналізу локальної інформації про компанію, акції якої розміщені на ринку цінних паперів. У процесі застосування методології ринкового підходу аналізується рентабельність капіталу, ціна акцій на біржі, рівень дивідендів, розраховуються показники доданої ринкової вартості, загальна рентабельність акціонерів.

Інвестиційну привабливість можна в значній мірі охарактеризувати коефіцієнтом q-Тобіна, який відображає зростання ринкової капіталізації підприємства. Якщо коефіцієнт Тобіна $q > 1$, то ринкова вартість перевищує балансову вартість активів компанії. Це означає, що зростання ринкової вартості відображає не тільки зростання матеріальних активів, а й зростання ділової репутації, інтелектуального капіталу, надійності партнерських відносин та інших нематеріальних активів компанії. Високе значення коефіцієнта Тобіна (q) стимулює інвесторів вкладати кошти.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КОМПАНІЇ «PFIZER, INC.» НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ

2.1. Дослідження фінансової та інвестиційної діяльності американської фармацевтичної компанії «Pfizer, Inc.»

Американська фармацевтична компанія «Pfizer Inc.» була заснована в 1849 р. і відтоді є одним зі світових лідерів ринку (табл. 2.2) [42]. Нинішню назву

компанія отримала в червні 2000 р. в результаті злиття компаній «Pfizer» і «Warner-Lambert Company» [23].

Аналіз фінансово-інвестиційної діяльності «Pfizer, Inc.» дає можливість оцінити стан компанії та визначити перспективи розвитку суб'єкта господарювання. На основі проведених досліджень можливо розробити ефективну стратегію розвитку, що дає змогу усунути наявні фінансові ризики й підвищити результативність діяльності.

Аналіз структури та змін у вартості активів підприємства «Pfizer, Inc.» проводиться шляхом зіставлення показників активу балансу на початок і кінець звітного періоду за видами активів (табл. 2.1) [23].

Таблиця 2.1

Структура та динаміка активів «Pfizer Inc.», 2021-2022 рр., млн дол. США

№ з/п	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	Абсолютне відхилення	2022 р. до 2021 р.
1	Необоротні активи усього, в т. ч.	130656	109496	-21160	0,84
1.1	Нематеріальні активи	48741	35211	-13530	0,72
1.2	Основні засоби	13865	13385	-480	0,97
1.3	Інвестиції	7015	2767	-4248	0,39
1.4	Інші необоротні активи	3227	2799	-428	0,87
2	Оборотні активи	41141	49926	8785	1,21
2.1	Запаси	7578	7508	-70	0,99
2.2	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	8221	8025	-196	0,98
2.3	Грошові кошти та їх еквіваленти	1342	1139	-203	0,85
2.4	Інші оборотні активи	2289	2461	172	1,08
3	Вартість активів	171797	159422	-12375	0,93

Джерело: складено на основі [54].

Аналіз структури та динаміки активів «Pfizer, Inc.» протягом досліджуваного періоду свідчить про те, що загальний обсяг активів у 2022 р. зменшився на 12375 млн дол. США або на 7% і становив 159422 млн дол. США у

порівнянні з 2021 р. Сума необоротних активів зменшилась на 21160 млн дол. США. Зменшення частки необоротних активів на 16% свідчить про погіршення матеріально-технічного устаткування «Pfizer, Inc.», що заважає реалізації управлінських потреб підприємства. У 2022 р. оборотні активи «Pfizer, Inc.» становили 49926 млн дол. США, що на 21% більше ніж у 2021 р. Збільшення оборотних активів свідчить про збільшення обсягів виробництва та поліпшення фінансового становища «Pfizer, Inc.». Довгострокові фінансові інвестиції компанії зменшились на 4248 млн дол. США.

При аналізі власного капіталу підприємства оцінюються зміни у структурі та обсягах власних фінансових ресурсів. Результати власного капіталу «Pfizer, Inc.» характеризують фінансову стабільність підприємства і є однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства. Вона пов'язана зі ступенем залежності від кредиторів і інвесторів і характеризується співвідношенням власних і залучених коштів.

Таблиця 2.2

Структура та динаміка власного капіталу «Pfizer Inc.», 2021-2022., млн дол. США

№ з/п	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	Абсолютне відхилення	2022 р. до 2021 р.
1.	Звичайний акціонерний капітал	464	467	3	1,01
2.	Додатково вкладений капітал	84278	86253	1975	1,02
3.	Нерозподілений прибуток / дохід (збитки)	85291	89554	4263	1,05
4.	Інший капітал	348	351	3	1,01
5.	Власний капітал, усього	71656	63758	-7898	0,89

Джерело: складено на основі [23].

У 2022 р. власний капітал «Pfizer, Inc.» зменшився на 11% і становив 63758 млн дол. США (табл. 2.2) [54]. Розглянемо докладніше, за рахунок яких показників відбулося зменшення власного капіталу в звітному році. Величина статутного капіталу, тобто капіталу акціонерного товариства, що утворюється з

суми номінальної вартості всіх розміщених акцій, зменшилась на 1% і склала 63758 млн дол. США. Додатково вкладений капітал збільшився в 2022 р. у порівнянні з 2021 р. на 1975 млн дол. США або на 2%. Нерозподілений прибуток збільшився в порівнянні з попереднім роком на 4263 млн дол. США або на 5%. Цей факт є позитивним фактором у розвитку організації. Висока частка прибутку підприємства характеризує високу ділову стійкість компанії і її успішне функціонування.

Коефіцієнт власного капіталу «Pfizer, Inc.» дорівнює 0,89, що є меншим за коефіцієнт вартості активів (0,93), то це свідчить про зменшення обсягів власних джерел фінансування діяльності підприємства.

Проаналізувавши структуру та динаміку зобов'язань корпорації «Pfizer, Inc.» за період 2021-2022 рр. необхідно зазначити, що загальний обсяг зобов'язань зменшився у 2022 р. на 4477 млн дол. США або на 4% і становив 95664 млн дол. США, що свідчить про зменшення заборгованості корпорації «Pfizer, Inc.» (табл. 2.3) [23].

Таблиця 2.3

Структура та динаміка зобов'язань «Pfizer Inc.», 2021-2022 рр., млн дол. США

№ з/п	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	Абсолютне відхилення	2022 р. до 2021 р.
1.	Довгострокові зобов'язання	69714	63806	-5908	0,92
2.	Поточні зобов'язання	30427	31858	1431	1,05
3.	Усього зобов'язань	100141	95664	-4477	0,96

Джерело: складено на основі [23].

У 2022 р. довгострокові зобов'язання становили 63806 млн дол. США, а в 2021 р. – 69714 млн дол. США. Зменшення довгострокових зобов'язань корпорації «Pfizer, Inc.» пов'язане зі скороченням обсягів довгострокових фінансових зобов'язань, пенсійного забезпечення та виплат по закінченню трудової діяльності. Поточні зобов'язання у 2021 р. склали 30427 млн дол. США

та 31858 млн дол. США в 2022 р. Поточні зобов'язання корпорації «Pfizer, Inc.» зросли на 5%, що свідчить про погіршення розрахункової дисципліни в компанії.

Коефіцієнт дохідності активів ($K_{да}$) показує частку сукупного доходу в одному доларі США вартості активів підприємства (табл. 2.4) [23]. За досліджуваний період в корпорації «Pfizer, Inc.» всі показники менше 1, що свідчить про зменшення ефективності використання майна корпорації.

Таблиця 2.4

Дохідність активів «Pfizer Inc.», 2021-2022 рр., млн дол. США

№ з/п	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	Абсолютне відхилення	2022 р. до 2021 р.
1.	Вартість активів підприємства	171797	159422	-12375	0,93
2.	Сукупний дохід	23023	9198	-13825	0,40
3.	Різниця у значеннях коефіцієнтів	-	-	-	-0,53
4.	Сума сукупного доходу на 1 дол. США вартості продукції	0,1340	0,0577	-0,0763	0,43

Джерело: складено на основі [23].

Аналіз ефективності різних видів діяльності дасть змогу визначити їх вплив на чистий прибуток підприємства. За даними табл. 2.4 оцінюються прибутковість кожного виду діяльності підприємства: операційної, інвестиційної та фінансової. Прибуток є основним фінансовим результатом діяльності будь-якої корпорації, збільшення якого означає зростання фінансових результатів та примноження фінансових ресурсів (табл. 2.5) [23]. Проаналізувавши структуру та динаміку фінансових результатів корпорації «Pfizer, Inc.» за період 2021-2022 рр., необхідно зазначити, що собівартість реалізації продукції у 2021 р. становила 11228 млн дол. США, а в 2022 р. – 11248 млн дол. США, тобто збільшилась на 2%.

Валовий прибуток (збиток) розраховується як різниця між чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і собівартістю реалізованої

продукції (товарів, робіт, послуг). У 2022 р. валовий прибуток корпорації «Pfizer, Inc.» збільшився на 1081 млн дол. США або на 3% і становив 42399 млн дол. США. Збільшення валового прибутку свідчить про збільшення ефективності виробництва – ефективності операційної діяльності.

Таблиця 2.5

Структура та динаміка фінансових результатів «Pfizer Inc.», 2021-2022 рр.,
млн дол. США

№ з/п	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	Абсолютне відхилення	2022 р. до 2021 р.
1	Дохід від реалізації	52546	53647	1101	1,02
2	Собівартість реалізованої продукції	11228	11248	20	1,00
3	Валовий прибуток	41318	42399	1081	1,03
4	Інші операційні витрати	1416	2116	700	1,49
5	Фінансовий результат від операційної діяльності	16802	15827	-975	0,94
6	Фінансовий результат від фінансової діяльності	-13350	-20441	-7091	1,53
7	Фінансовий результат від інвестиційної діяльності	-4740	4525	9265	0,95
8	Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування	12305	11885	-420	0,97

Джерело: складено на основі [23].

Фінансова діяльність компанії «Pfizer, Inc.» за останні роки значно погіршилась. Потрібно зазначити, що показник фінансового результату від фінансової діяльності в 2022 р. в порівнянні з 2021 р. Зменшився на 7091 млн дол. США. Так як підприємство за результатами звітного року погіршило фінансову діяльності, то мають бути проаналізовані склад фінансових доходів та фінансових витрат. У результаті проведеного аналізу мають бути визначені можливі шляхи подальшого скорочення фінансових витрат.

Інвестиційна діяльність компанії «Pfizer, Inc.» за останні роки покращилась. Показник фінансової результативності від інвестиційної діяльності в 2022 р. в порівнянні з 2021 р. зріс на 9265 млн дол. США. Так як підприємство за

результатами звітного року має прибуток від інвестиційної діяльності, то мають бути проаналізовані фактори, що вплинули на утворення таких прибутків.

2.2. Оцінка інвестиційної привабливості та інноваційного потенціалу «Pfizer, Inc.»

Для оцінки інвестиційної привабливості підприємства розраховується господарський стан підприємства та оцінюються фінансові показники компанії.

Під час розрахунку коефіцієнтів інвестиційного потенціалу та інвестиційної безпеки компанії «Pfizer, Inc.» були використані основні показники діяльності компанії зазначені в Консолідованому балансі та Консолідованому звіті про фінансові результати.

Таблиця 2.1

Коефіцієнти інвестиційного потенціалу та інвестиційної безпеки «Pfizer Inc.», 2022 р.

Показник	Коефіцієнти вагомості	Значення	Бали	Результат
----------	-----------------------	----------	------	-----------

1. Показники рентабельності		0,40		0,56
1.1. Рентабельність активів, %	0,20	7,00	1	0,20
1.2. Рентабельність власного капіталу, %	0,20	17,49	1	0,20
1.3. Рентабельність продажу, %	0,20	20,79	2	0,40
1.4. Рентабельність продукції, %	0,20	99,16	2	0,40
1.5. Рентабельність оборотних активів, %	0,20	22,34	1	0,20
2. Показники ліквідності і платоспроможності		0,30		0,30
2.1. Коефіцієнт поточної ліквідності	0,25	1,57	2	0,50
2.2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,25	1,33	2	0,50
2.3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,25	0,04	-2	-0,50
2.4. Величина власних оборотних коштів (робочий, функціонуючий капітал)	0,25	18068,00	2	0,50
3. Показники стану та структури капіталу		0,30		-0,12
3.1. Коефіцієнт автономії, %	0,20	39,99	1	0,20
3.2. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,20	0,28	-1	-0,20
3.3. Забезпеченість запасів власними оборотними коштами	0,20	2,41	-2	-0,40
3.4. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними коштами, %	0,20	36,19	2	0,40
3.5. Коефіцієнт інвестування	0,20	0,58	-2	-0,40
Інвестиційна безпека				-0,60
1. Коефіцієнт фінансового ризику	0,20	1,50	-2	-0,40
2. Коефіцієнт заборгованості	0,20	0,64	0	0
3. Коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості	0,20	1,72	2	0,40
4. Коефіцієнт поточних зобов'язань	0,20	0,33	-1	-0,20
5. Коефіцієнт довгострокових зобов'язань	0,20	0,67	-2	-0,40
Інвестиційний потенціал				0,74

Джерело: розроблено за даними [54].

Рентабельність активів визначається як відношення прибутку до середньорічної вартості усіх активів, тобто показує скільки прибутку припадає на 1 грн. активів, характеризує ефективність управління підприємством. Зменшення цього показника може свідчити про затримання темпів економічного зростання та розвитку підприємства. Для компанії «Pfizer, Inc.» розрахований показник є задовільним і дорівнює 7%.

Рентабельність власного капіталу розраховується як відношення прибутку підприємства до середньорічної вартості власного капіталу, показує величину одержаного прибутку в розрахунку на одну гривню капіталу власників. Високий

коефіцієнт вказує на прибуткову діяльність підприємства та його інвестиційну привабливість. Цей показник характеризує ефективність укладення коштів у підприємство. Для компанії «Pfizer, Inc.» розрахований показник є задовільним і дорівнює 17,49 %.

Рентабельність реалізації – є одним з найважливіших показників ефективності діяльності компанії [53]. Цей коефіцієнт характеризує розмір прибутку, що надходить на підприємство з кожної гривні від продажу продукції (робіт, послуг), розраховується як відношення прибутку від продажу та суми продажу продукції (робіт, послуг). Для компанії «Pfizer, Inc.» даний показник має добре значення і дорівнює 20,79%.

Рентабельність продукції показує, скільки прибутку отримало підприємство в розрахунку на одну гривню понесених витрат. Однак слід ураховувати, що собівартість має відповідати витратам виробництва на основі рівноважних цін. Для компанії «Pfizer, Inc.» даний показник має дуже добре значення і дорівнює 99,16%.

Рентабельність оборотних активів характеризує, наскільки ефективно використовуються активи з точки зору обсягу реалізації. Він показує, скільки разів за звітний період активи обернулись в процесі реалізації продукції. Чим вищий оборот, тим ефективніше використовуються активи. Він є задовільним, оскільки коефіцієнт рентабельності оборотних активів склав 22,34%.

Платоспроможність – це здатність підприємства впевнено сплачувати всі свої боргові зобов'язання згідно з встановленими строками або відповідно до договірних умов. Її можна визначати за минулий період, на якусь певну дату або як майбутню можливість розрахуватися у необхідні терміни за існуючими короткостроковими зобов'язаннями. Ліквідність – це спроможність підприємства перетворювати свої активи в гроші для покриття всіх необхідних платежів по мірі настання їхнього терміну. Підприємство, оборотний капітал якого складається переважно з коштів і короткострокової дебіторської заборгованості, як правило, вважається більш ліквідним, порівняно з підприємством, оборотний капітал якого складається переважно з запасів.

Коефіцієнт поточної ліквідності визначається співвідношенням усіх поточних активів до короткострокових зобов'язань, характеризує достатність оборотних засобів для покриття своїх боргів. Цей показник складає 1,57 і має добре значення, що вказує платіжні можливості підприємства щодо погашення поточних зобов'язань.

Коефіцієнт швидкої ліквідності – показує, яка частина поточних зобов'язань може бути погашена не тільки за рахунок грошових коштів, але і за рахунок очікуваних фінансових надходжень [57]. До високоліквідних активів можна віднести грошові кошти та їх еквіваленти, поточні фінансові інвестиції, дебіторську заборгованість і т.д. Цей показник схожий на показник поточної ліквідності, адже показує рівень платоспроможності компанії. Проте показник швидкої ліквідності є більш консервативним і точним, адже дозволяє виключити менш ліквідні оборотні активи. Він становить 1,33 і має добре значення.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності характеризує негайну готовність підприємства ліквідувати короткострокову заборгованість і визначається як відношення суми грошових коштів підприємства та короткотермінових фінансових вкладень до суми короткотермінових зобов'язань [24]. Для компанії «Pfizer, Inc.» даний показник має дуже незадовільне значення і дорівнює 0,04.

Величина власних оборотних коштів – різниця між оборотними активами підприємства та його короткостроковими зобов'язаннями, є «фінансовою подушкою», що теоретично дає можливість підприємству погасити всі або більшу частину своїх короткострокових зобов'язань та продовжувати працювати і має добре значення – 18068 млн дол. США.

Коефіцієнт автономії характеризує фінансову незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування його діяльності. В даному випадку коефіцієнт автономії дорівнює 39,99%, що має задовільне значення. Коефіцієнт маневреності власного капіталу про те, яка частина власного капіталу може бути використана для фінансування оборотних активів, а яка частина спрямована на фінансування необоротних активів. Для компанії «Pfizer, Inc.» даний показний має незадовільну оцінку і дорівнює 0,28.

Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами характеризує рівень забезпеченості ресурсами для проведення незалежної фінансової політики [25]. Для компанії «Pfizer, Inc.» даний показник є дуже незадовільним і дорівнює 2,41. Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами, характеризує абсолютну можливість перетворення активів у ліквідні кошти. Для компанії «Pfizer, Inc.» даний показник має добре значення і дорівнює 36,19 %.

Коефіцієнт інвестування показує, наскільки власний капітал покриває вкладення підприємства в необоротні активи, чим більшим є його значення, тим краще для фінансової стійкості підприємства. Для компанії «Pfizer, Inc.» він становить 0,58 і характеризує дуже низьку фінансову стійкість компанії.

Будь-яка комерційна діяльність пов'язана з певним ризиком. Це повною мірою відноситься і до інвестиційної діяльності. Інвестиційний ризик - це ймовірність відхилення величини фактичного інвестиційного доходу від величини очікуваного: чим мінливості і ширше шкала коливань можливих доходів, тим вище ризик, і навпаки.

Коефіцієнт фінансового ризику показує співвідношення залучених засобів і власного капіталу. Цей коефіцієнт дає найбільш загальну оцінку в фінансовій стійкості. Оптимальне значення даного коефіцієнта не повинно перевищувати 0,5. У компанії «Pfizer, Inc.» даний показник складає 1,50 і має дуже незадовільне значення, що свідчить про посилення залежності підприємства від зовнішніх інвесторів і кредиторів, тобто про зменшення фінансової стійкості.

Коли значення коефіцієнта заборгованості наближається до 1, це свідчить про сформованість капіталу за рахунок позикових коштів. Проте, саме такі дані і вказують про високу залежність від контрагентів. Для компанії «Pfizer, Inc.» даний показник знаходиться в межах і дорівнює 0,64.

Коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості характеризує наскільки кредиторська заборгованість може бути погашення за рахунок дебіторської заборгованості. Для компанії «Pfizer, Inc.» даний показник має дуже задовільне значення і дорівнює 1,72.

Для наочного відображення інвестиційної привабливості компанії «Pfizer, Inc.» побудовано матрицю інвестиційної привабливості компанії (рис. 2.1), яка відображає співвідношення очікуваних оцінок інвестиційного потенціалу підприємства та інвестиційного ризику та дозволяє спрогнозувати подальші напрями посилення та розвитку інвестиційної привабливості [23].

Компанія «Pfizer, Inc.» знаходиться в зоні низького рівня інвестиційного потенціалу за низького рівня інвестиційної безпеки. Тому є недоцільним активне інвестування у компанію, оскільки вона, за підсумками оцінювання потрапила до зони I, що характеризується низьким рівнем інвестиційного потенціалу.

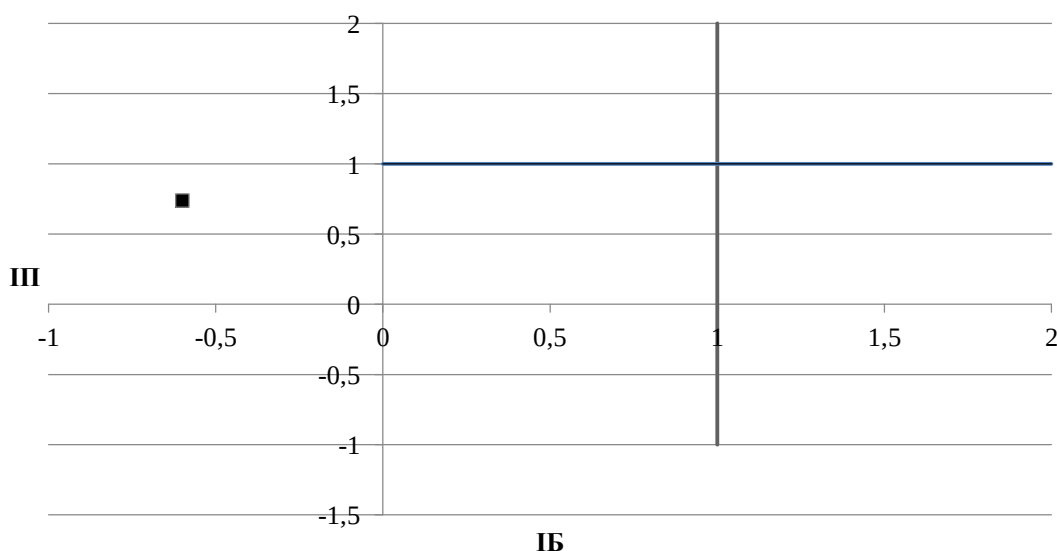

Рисунок 2.1 – Матриця визначення зони інвестиційного потенціалу та ризику діяльності на прикладі компанії «Pfizer, Inc.»

Джерело: розроблено за даними [23].

Коефіцієнт поточних зобов'язань характеризує питому вагу поточних зобов'язань в загальній сумі джерел формування, його значення складає 0,33 і має оцінку «незадовільно». Коефіцієнт довгострокових зобов'язань визначає частину довгострокових зобов'язань в загальній сумі джерел формування і складає 0,67, що має дуже незадовільне значення.

Розрахована величина інвестиційного потенціалу дорівнює 0,74, тобто виявлена оцінка інвестиційного потенціалу даного суб'єкта господарювання знаходиться на низькому рівні.

Отже, більшість показників інвестиційної привабливості компанії «Pfizer, Inc.» мають добре або задовільне значення, проте коефіцієнт абсолютної ліквідності і коефіцієнт фінансового ризику має дуже незадовільне значення. Розрахована величина інвестиційної привабливості компанії «Pfizer, Inc.» знаходиться на дуже низькому рівні.

2.3. Формування і реалізація інвестиційної політики компанії «Pfizer, Inc.»

Стадії життєвого циклу підприємства мають на увазі різницю в підходах до інвестиційної політики. Очевидно, що на стадії «дитинство» і «юність» підприємства стратегії будуть істотно відрізнятися від стадій «зрілості». Однак не тільки вік підприємства, а й положення на ринку і фінансова стійкість дадуть остаточну відповідь про необхідність і можливості реалізації інвестиційної політики.

Характер розвитку підприємства породжує кілька паралельних циклів накопичення і розподілу інвестиційних ресурсів. Тут можна відзначити лише поняття безперервної або ступінчастої зміни, які принципово відрізняються. Поступові поліпшення зазвичай походять з концепції lean 5s, яка передбачає в основному безперервні зміни. Природно, їх можна вважати безперервними досить умовно, так як часовий проміжок між накопиченням грошових Кошти, інвестиції та зміни невеликі [26]. Ступінчасті зміни визначають вектор розвитку підприємства в середньостроковій (як мінімум) перспективі і пов'язані зі значними витратами (власними або позиковими).

На початковому етапі розробки інвестиційної політики визначається необхідність концентрації ресурсів з точки зору основної діяльності, або їх диверсифікації, з метою підвищення стійкості підприємства до стресів. На думку авторів, з метою зниження можливих ризиків доцільно проводити інвестиційну політику в двох напрямках [27].

1. Для поетапних змін в діяльності підприємства необхідно орієнтуватися на основну діяльність в рамках природної монополії, особливо в плані обслуговуючих функцій, заснованих на високих технологіях (датчики перегріву, встановлені у вузлах з максимальним енергетичним навантаженням, або у важкодоступних місцях, тепловізійні системи для неруйнівного контролю комунікацій тощо). Необхідно відзначити, що концентрація ресурсів пов'язана з високими інвестиційними ризиками. При цьому поряд з прагненням отримати найвищий рівень віддачі вкладеного капіталу при мінімальних інвестиційних витратах необхідно враховувати соціально значущий склад змін, а саме вивільнення або створення нових робочих місць, необхідність перепідготовки або підвищення кваліфікації кадрів, додаткові витрати при збільшенні заробітної плати (а також податку навантаження).

2. Поступові зміни потрапляють в поняття бережливого виробництва 5с, які супроводжують діяльність підрозділів, пов'язаних з конкурентними напрямками діяльності, такими як комплексні аналізи складу і якості води, ремонтно-відновлювальні роботи різного роду [28].

3. Розробляючи інвестиційну політику, необхідно узгодити основні цілі з точки зору пріоритету, обсягу і термінів. Першим етапом реалізації інвестиційної політики є завдання оптимізації чисельності персоналу, в контексті майбутніх змін. При цьому враховується безліч факторів, починаючи від стану ринку праці в регіоні і закінчуючи складом працівників на підприємстві. Важливо визначити ці кадри, які (при відповідній перепідготовці) будуть готові ефективно працювати після вкладених коштів.

4. Очевидно, що існує конфлікт цілей (в нашому випадку локальних і глобальних), який визначається як терміни реалізації проекту, ризики

неповернення інвестицій, зміна конкурентного середовища і складність прогнозування логістики. Проте необхідно орієнтуватися на поетапні зміни в діяльності підприємства, модернізувати і нарощувати потужності в найбільш прибуткових, з точки зору конкуренції, залучаючи не тільки приватних інвесторів.

При розробці та реалізації інвестиційної політики необхідно дотримуватися принципів сталого розвитку на еколого-ресурсних, економічних і соціальних принципах та відповідного інституційного забезпечення, тобто діяти в інтересах як сучасних, так і майбутніх поколінь.

Крім того, інвестиційний процес безпосередньо пов'язаний з соціальними, економічними та екологічними аспектами глобального і регіонального характеру, економічним становищем будь-якої держави, тому вони не тільки збільшують виробництво, тим самим сприяючи валовому національному доходу, розвиваючи економічну конкуренцію, задовольняючи попит на товари і послуги.

Таким чином, перераховані вище умови призводять до пошуку найбільш сприятливих джерел інвестицій, підвищення інвестиційного потенціалу і поліпшення аналізу інвестиційного стану підприємства.

Основною метою інвестиційної стратегії є створення оптимальних умов для вкладення власних і позикових фінансових та інших ресурсів, що забезпечують зростання доходів і капіталу, розширюють господарську діяльність підприємства, створюють найкращі умови для перемоги в конкурентній боротьбі [29].

Крім того, виділяють підцілі, такі як: створення стратегії тактики, пошук ефективних об'єктів інвестування, оптимального варіанту інвестиційного проекту, пошук джерел інвестиційних ресурсів, максимальний результат в процесі реалізації. Тому основним завданням фінансового менеджера є розширення і оновлення номенклатури продукції, що випускається, збільшення виробництва, зниження витрат, прискорення темпів впровадження нових продуктів і програмного забезпечення. Підвищення конкурентоспроможності. Для цього він повинен розробити і сформулювати стратегічні цілі інвестиційної політики компанії,

Розглядаючи інвестиційну стратегію, слід зазначити, що це напрямки і методи підтримки матеріально-технічної бази виробництва [30].

Компанія «Pfizer, Inc.» є одним з лідерів фармакологічного сектора американського фондового ринку. Її цінні папери користуються попитом як серед фондів, що належать до сфери колективних інвестицій, так і серед індивідуальних інвесторів. Компанія показує хорошу виручку і прибуток, що робить її папери привабливими як консервативної інвестиції на тривалий період часу.

Акції компанії торгуються на безлічі американських і європейських майданчиках. На сьогоднішній день основною біржою з торгівлі паперами емітента є NYSE, де їх можна знайти під тикером PFE. Трейдерам надається можливість купувати і продавати активи на цьому майданчику з 17:30 і до 24 годин. Також паперами американської компанії можна торгувати в системі BATS Trading. Як правило, щоденний обсяг торгів акціями емітента на цьому майданчику становить приблизно від 25% і до 35% від щоденного обсягу торгів, що фіксується на NYSE. З паперами «Pfizer, Inc.» можна працювати і на європейському організованому фондовому ринку.

Акції компанії «Pfizer, Inc.» можна купувати і продавати і на позабіржовому ринку Tradegate Exchange. Як правило, щоденний обсяг акціями емітента в цій системі становить приблизно кілька відсотків від щоденного обороту на майданчику BATS Trading.

Акції компанії в квітні 2004 р. були включені в розрахункову базу індексу Dow Jones. На сьогоднішній день, цінні папери емітента використовуються при розрахунку та інших індексів, зокрема: DJ US; DJ Pharmaceuticals & Biotechnology; DJ Health Care; DJ Value; DJ Sector Titans

Composite; DJ Pharmaceuticals; DJ Large-Cap Value; DJ Health Care Titans 30; DJ Global Titans; NYSE TOP US 100; DJ Composite; DJ Large-Cap; S & P 100; S & P 500; S & P 500 Health Care; S & P Composite 1500 Health Care; ARCA Institutional; Arca Pharmaceutical [31].

Включення акцій компанії в розрахункову базу безлічі біржових індикаторів робить їх більш привабливими для інституціональних інвесторів. Все

це позитивно позначається на обсязі торгів паперами, як на американських майданчиках, так і на європейських біржах.

Акціонерами компанії є понад 195 тис. організацій і приватних осіб. Є фізичні особи, яким належить кілька паперів, а є інвестиційні фонди, які контролюють великі пакети акцій. Як правило, найбільший вплив на діяльність менеджменту «Pfizer, Inc.» надають власники великих пакетів.

Головними акціонерами емітента є такі фонди, а також інвестиційні та фінансові компанії [32]:

- The Vanguard Group Inc., яка володіє 6,32% від всіх випущених паперів;
- State Street Corporation, що контролює 4,95% акцій;
- BlackRock Institutional Trust Company NA, що володіє 2,66% паперів;
- JPMorgan Chase, яка контролює 1,81% акцій;
- Rowe Price Associates Inc., яка володіє 1,81% паперів;
- Bank Of America Corporation, яка контролює 1,74% акцій;
- BlackRock Fund Advisors, що володіє 1,57% паперів;
- The Bank Of New York Mellon Corporation, яка контролює 1,38% акцій;
- Northern Trust Corporation, яка володіє 1,35% паперів;
- Capital World Investors, яка контролює 1,32% акцій.

Як найбільших власників компанії вказані кілька депозитаріїв, які, можливо, є тільки номінальними власниками. Зокрема, такими номінальними власниками можуть бути: JPMorgan Chase, Bank Of America Corporation, Northern Trust Corporation, а також, можливо, і The Bank Of New York Mellon

Corporation. Поки немає точної інформації, що стосується того, яких інвесторів можна вважати фактичними власниками паперів компанії «Pfizer, Inc.», розміщених на зберіганні в перерахованих депозитаріях.

У американського емітента є велика кількість дочірніх організацій. Зокрема, на території Франції з 2007 р. веде свою діяльність ТОВ «Пфайзер», яка

є дочірньою структурою європейської філії Pfizer Inc. Французька компанія активно реалізує фармацевтичну продукцію, що випускається на підприємствах американського виробника, як великим аптечним мережам, так і державним організаціям [33].

Крім цього є й інші дочірні структури американської компанії, які ведуть діяльність в різних країнах світу. На сьогоднішній день, цей виробник фармацевтичної продукції налагодив випуск ліків на підприємствах, розташованих в 46 країнах світу. Можливо, в кожній країні діє одна або кілька дочірніх організацій, що входять в структуру «Pfizer, Inc.». Крім цього американська компанія відкрила офіційні представництва в більш ніж

100 країнах світу. Такі представництва теж ведуть господарську діяльність як повноцінні дочірні юридичні особи або філії американського виробника лікарських засобів. Однією з дочірніх структур «Pfizer, Inc.» є компанія Medivation, яка до 2016 р. була самостійною організацією. Купівля Medivation в 2016 р. коштувала для «Pfizer, Inc.» 14 млрд дол. США.

Також до складу американського виробника лікарських засобів входять підрозділи, які мають можливість самостійно вести бізнес в тій чи іншій сфері фармацевтичного ринку. Такі підрозділи за рівнем господарської самостійності можна вважати повноцінними дочірніми структурами. Основним підрозділами американської компанії є: Corporate Groups, Animal Health, а також Human Health.

Ці фармацевтичні препарати активно застосовуються для лікування сільськогосподарських і домашніх тварин. Як показує практика, успішне ведення бізнесу дочірніми організаціями або підрозділами може підштовхнути вартість акцій «Pfizer, Inc.» вгору і привести до формування довгострокової позитивної тенденції.

«Pfizer, Inc.» щокварталу виплачує дивіденди вже більше 38 років. Як правило, виплата проводиться на початку місяця, наступного за закінченням кварталу. Це робить цінні папери привабливими для тих інвесторів, хто хотів би придбати біржовий актив, що забезпечує періодичне надходження коштів своїм власникам. Середні дивідендні виплати за останні роки складають

3,51% і до 3,91% річних. Така гарна дивідендна прибутковість виділяє акції «Pfizer, Inc.» на тлі інших емітентів, папери яких представлені на американському фондовому ринку. З 2003 і до 2018 рр. прибутковість по дивідендах становила від 1,70% і навіть до 7,23% річних.

Часто на акції «Pfizer, Inc.» впливає приплив коштів міжнародних інвесторів в американські активи. Зокрема, покупка паперів, випущених компаніями з США, китайськими або європейськими інвесторами призводить до зростання їх вартості. На акції емітента може впливати і початок виробництва замінників препаратів, які продаються під брендами «Pfizer, Inc.». Часто такі замінники пропонуються конкуруючими виробниками за нижчою ціною. Ця обставина може зробити замінники більш затребуваними, як в американських покупців, так і у покупців в інших країнах світу.

Впливає і безліч фінансових показників, зокрема такий фінансовий показник як операційна маржа. Якщо у виробника висока рентабельність, то це привертає до його акцій велику кількість інвесторів. Операційна маржа, розрахована на основі звітності «Pfizer, Inc.», досягає значення, рівного 21%. При цьому середнє значення показника серед американських компаній становить 16%. На практиці, зростання операційної маржі призводить до того, що акції емітента користуються великим попитом у інвесторів. Також вартість часто залежить від можливих змін в нормативних актах, що стосуються американської системи охорони здоров'я. Такі зміни в нормативну базу вносяться центральними або регіональними органами влади США.

Крім цього акції компанії залежать і від таких факторів:

- з огляду на те, що «Pfizer, Inc.» активно реалізує свою продукцію не тільки в США, але і в інших країнах світу, це може привести до того, що її прибуток знизиться в разі різких змін курсів валют інших країн по відношенню до американського долара, а зниження доходу здатне негативно позначитися на котируванні її паперів;
- вірогідності зниження кредитного рейтингу емітента з боку відомих міжнародних рейтингових агентств;

— можливого погіршення загальноекономічного положення в світі, що може привести до падіння виручки і прибутку виробника фармацевтичних препаратів [28].

Крім цього курс акцій часто підвищується в тому випадку, якщо нові препарати, розроблені фахівцями організації, добре прийняті лікарями і споживачами. Часто нові препарати можуть значно поліпшити фінансові показники фармацевтичної компанії, що позитивно позначається на її паперах.

Негативний вплив робить зростання політичної напруженості в світі і між окремими країнами. Зокрема, підвищення такої напруженості здатне привести до введення санкцій або контрсанкцій, які можуть обмежити дії виробника ліків на ринках в тих чи інших регіонах світу. Такі обмеження здатні знизити виручку і прибуток компанії. Як правило, погіршення бухгалтерської звітності часто підштовхує котирування акцій емітента вниз.

Популярність вакцинації здатне підштовхнути активи вгору, зокрема, попит на вакцину Prevenar 13, що може значно поліпшити фінансові показники американського виробника лікарських засобів. На акції фармацевтичної компанії позитивно позначиться пом'якшення і прискорення для іноземних виробників процесу схвалення імпортованих лікарських засобів з боку влади Китаю.

На папери компанії впливає крім дивідендних виплат і наявність програми зворотного викупу акцій, яка відома під назвою «buyback». Зокрема, починаючи з 2001 р., компанія викупила у акціонерів паперів на загальну суму в 78 млрд дол. США. Постійні дивідендні виплати і наявність такої програми робить папери компанії більш привабливими для інвесторів. Як правило, якщо враховувати безліч факторів, що впливають на біржовий актив, то можна заздалегідь спрогнозувати, коли і як краще купити акції «Pfizer, Inc.», і через якийсь період часу паперу найкраще продати.

ВИСНОВКИ

На основі проведеного дослідження, нами були сформульовані наступні висновки:

1. Інвестиційна привабливість компанії залежить від багатьох факторів, включаючи економічні та соціальні чинники. Основними теоретичними та методологічними засадами інвестиційної привабливості компанії є:

Фінансова стабільність компанії: Інвестори шукають компанії, які мають стабільні прибутки, низький рівень заборгованості та високу рентабельність. Фінансова стабільність забезпечується правильним фінансовим плануванням та контролем над витратами.

Конкурентоспроможність: Інвестори шукають компанії, які можуть успішно конкурувати на ринку. Конкурентоспроможність забезпечується правильним маркетингом, якісним продуктом та послугами, а також ефективним управлінням ресурсами.

Інноваційний потенціал: Інвестори шукають компанії, які можуть інноваційно розвиватися та прогресувати на ринку. Інноваційний потенціал забезпечується постійним вдосконаленням продукту та процесів, а також дослідженнями та розробками.

Якість управління: Інвестори шукають компанії, які мають ефективну систему управління та лідерів, які можуть досягати мети компанії та забезпечувати її розвиток. Якість управління забезпечується правильним розподілом ресурсів, залученням талановитих працівників та вдосконаленням бізнес-процесів.

2. Слід зазначити, що в даний час відсутня єдина методика аналізу інвестиційної привабливості, яка відображала б всі аспекти діяльності підприємства і необхідний комплексний підхід. Порядок аналізу інвестиційної привабливості підприємства і використовувані методи багато в чому залежать від суб'єктів і цілей оцінки інвестиційної привабливості. В результаті оцінки інвестиційної привабливості підприємство можна віднести до одного з чотирьох

видів: абсолютно непривабливий суб'єкт господарювання - вкладати кошти не вигідно, так як вкладення коштів може привести до неповернення вкладених ресурсів; низький - характеризуються співвідношенням прибутковості і ризику, при якому інвестор зможе окупити вкладені кошти, але це не призведе до великого прибутку; середній - при такому типі вкладати кошти буде вигідно і надійно, але віддача від інвестицій не буде високою; високий – можна інвестувати кошти, які приведуть до високої прибутковості при помірних ризиках або інвестиції будуть з низькою прибутковістю з низьким ступенем ризику.

3. Підприємство, орієнтоване на зміцнення своїх конкурентних позицій, постійно застосовує заходи щодо підвищення інвестиційної привабливості: трансформація структури управління – аналіз центрів прибутку, вдосконалення бізнес-процесів, злиття (поділ) бізнес-одиниць з метою оптимізації процесів тощо; реорганізація структури активу включає оновлення основних фондів, оптимізацію запасів матеріалів і готової продукції, оптимізацію фінансових вкладень; оптимізація структури капіталу полягає у збільшенні (зменшенні) обсягу позикових коштів, заміні короткострокових зобов'язань довгостроковими, зміні розміру статутного капіталу, кількості акцій; модернізація виробництва і оновлення продукції здійснюється за рахунок використання інновацій, модернізації всіх технологічних процесів підприємства, освоєння нових перспективних каналів збуту, виконання екологічних вимог. Дослідження показало, що для залучення капіталу необхідно підвищити рівень інвестиційної привабливості підприємства, що характеризується здатністю ефективно управляти своєю діяльністю. Найважливішим етапом прийняття рішення інвестором є аналіз і оцінка інвестиційної привабливості об'єкта інвестування. Застосування комплексного підходу до оцінки інвестицій забезпечує більш глибоке розуміння даної економічної категорії і, як наслідок, можливість ефективного управління інвестиційною діяльністю.

4. Pfizer, Inc. є однією з найбільших фармацевтичних компаній в світі, заснованою у 1849 році в США. Компанія займається розробкою, виробництвом та продажем лікарських препаратів для лікування різних захворювань.

Останнім часом Pfizer отримала значний прибуток від продажу вакцини від COVID-19, що позитивно вплинуло на її фінансові показники. Згідно з даними за 2022 рік, чистий прибуток компанії склав \$21,8 млрд, що в 2,5 рази більше, ніж у попередньому році.

Зокрема, в 2020 році Pfizer була однією з перших компаній, які запустили клінічні випробування вакцини від COVID-19, а в листопаді 2020 року була оголошена про ефективність вакцини на рівні 95%. У грудні 2020 року вакцина отримала дозвіл на застосування в США, а потім і в інших країнах світу.

У 2021 році Pfizer продовжувала активно виробляти та поставляти вакцину від COVID-19, а також займатися виробництвом та продажем інших лікарських препаратів. У березні 2021 року Pfizer оголосила про плани відкрити нові виробничі потужності в США та європейських країнах для виробництва вакцини від COVID-19.

Загалом, фінансові та інвестиційні показники Pfizer, Inc. у 2022 році свідчать про успішну діяльність компанії та високий рівень інтересу інвесторів до її продукції.

5. Інвестиційна привабливість компанії Pfizer, Inc. залежить від багатьох факторів, включаючи фінансові показники, інноваційний потенціал, ринкову позицію та інші чинники.

З огляду на фінансові показники, які були наведені в попередньому відповіді, можна зробити висновок, що Pfizer є успішною компанією з високим рівнем доходів та прибутків. Це може бути привабливим для інвесторів, які шукають стабільність та надійність.

Щодо інноваційного потенціалу компанії, Pfizer відома своїми науковими дослідженнями та розробками в галузі фармацевтики. Компанія має значні інвестиції в дослідження та розробки, які можуть привести до створення нових лікарських препаратів та вакцин. Наприклад, після успіху з вакциною від COVID-19, компанія може зосередитися на дослідженнях та розробках в галузі онкології, неврології та інших областях.

Крім того, Pfizer має сильну ринкову позицію та багато партнерів, що може стати додатковою перевагою для інвесторів.

Загалом, оцінюючи інвестиційну привабливість та інноваційний потенціал компанії Pfizer, Inc., можна сказати, що вона може бути цікавою для інвесторів, які шукають стабільність та можливості для росту. Однак, варто бути уважним і детально вивчати всі фактори, що впливають на інвестиційну прийняття рішення.

6. Раніше «Pfizer, Inc.» активно купувала інші компанії, що працюють на фармацевтичному ринку. Можливо, в майбутньому придбання виробників або розробників фармацевтичних препаратів і компаній, що відносяться до сектору біотехнології, продовжиться. Це може збільшити такі фінансові показники емітента, як виручка і прибуток. В майбутньому виробник ліків може заощадити значні обсяги коштів за рахунок поліпшення для американських юридичних осіб системи оподаткування в країні. Заощаджені таким чином кошти компанія може направити на покупку інших учасників фармацевтичного ринку або на подальший розвиток виробничих потужностей на території США. Найближчим часом корпорація наростить випуск на ринок нових рецептурних і безрецептурних лікарських засобів, а також препаратів, призначених для лікування рідкісних хвороб, які будуть добре зустрінуті як лікарями, так і споживачами в різних країнах світу. Це може привести до зростання виручки і прибутку компанії в середньостроковій або навіть в довгостроковій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bondarenko N. V., Vlasiuk S. A., Derkach T. A. INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF UKRAINIAN AGRARIAN SECTOR. *Collected Works of Uman National University of Horticulture*. 2021. Vol. 2, no. 98. P. 195–203. URL: <https://doi.org/10.31395/2415-8240-2021-98-2-195-203> (date of access: 21.04.2023).
2. Dimova D. INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF WELLNESS SECTOR. *Entrepreneurship*. 2021. Vol. 9, no. 2. P. 47–57. URL: <https://doi.org/10.37708/ep.swu.v9i2.4> (date of access: 21.04.2023).
3. Evaluation of seaports' investment attractiveness / O. Palyvoda et al. *Investment Management and Financial Innovations*. 2020. Vol. 17, no. 3. P. 160–174. URL: [https://doi.org/10.21511/imfi.17\(3\).2020.13](https://doi.org/10.21511/imfi.17(3).2020.13) (date of access: 21.04.2023).
4. Plakhotnikova L. O., Bulakh T. M. Specifics of the Investment Attractiveness at Company Level. *Statistics of Ukraine*. 2021. Vol. 91, no. 1. P. 26–33. URL: [https://doi.org/10.31767/su.1\(92\)2021.01.03](https://doi.org/10.31767/su.1(92)2021.01.03) (date of access: 21.04.2023).
5. Tleppeyev A., Azhibayeva A. Investment attractiveness of energy saving measures. *E3S Web of Conferences*. 2020. Vol. 220. P. 01010. URL: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202022001010> (date of access: 21.04.2023).
6. Windhyastiti I., Hidayatullah S., Khourouh U. Investment attractiveness rating and factors affecting. *Accounting*. 2021. P. 161–166. URL: <https://doi.org/10.5267/j.ac.2020.10.001> (date of access: 21.04.2023).
7. KEY FACTORS OF INVESTMENT EVALUATION ATTRACTIVENESS OF THE ENTERPRISE / A. GULEI et al. *Ukrainian Journal of Applied Economics*. 2021. Vol. 6, no. 4. P. 153–160. URL: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2021-4-18> (date of access: 21.04.2023).
8. Binda J. P. ASSESSMENT OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF INDUSTRIAL ENTERPRISES. *Journal Impact Factor*. 2020.

9. Evaluation of enterprise investment attractiveness under circumstances of economic development / O. Ilyash et al. *Bulletin of Geography. Socio-economic Series*. 2020. Vol. 47, no. 47. P. 95–113. URL: <https://doi.org/10.2478/bog-2020-0006> (date of access: 21.04.2023).

10. O. Bakhtiyor. THEORETICAL ASPECTS OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS. *American Journal of Business Management, Economics and Banking*. 2023. P. 144–149.

11. Васильєва С. М. АНАЛІЗ СУТНОСТІ СИСТЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. № 3(03)/. С. 3–7. URL: <https://doi.org/10.32782/dees.3-1> (дата звернення: 21.04.2023).

12. ВІДНОСИНИ ВЛАСНОСТІ ЯК КЛЮЧОВИЙ ІНДИКАТОР ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ В УМОВАХ NEXT NORMALITY ТА ІНДУСТРІЇ 4.0 / О. О. Корогодова та ін. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2022. № 20. URL: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.20.2021.252850> (дата звернення: 21.04.2023).

13. Денисенко М. П., Юринєць З. В. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ РИЗИКОВИМИ СИТУАЦІЯМИ В УМОВАХ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТА БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ. *Ekonomika ta derzhava*. 2022. № 9. С. 4–7. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.9.4> (дата звернення: 21.04.2023).

14. Карнаушенко А. С., Гребенюк Н. В., Петренко В. С. АГРОПРОМИСЛОВА ІНТЕГРАЦІЯ – ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА. *Вісник Херсонського національного технічного університету*. 2023. № 3(82). С. 184–189. URL: <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2022.3.26> (дата звернення: 21.04.2023).

15. Ковальова О., Іоргачова М. ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ЯК ІНДИКАТОР ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА. *Економіка*

та суспільство. 2022. № 46. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-16> (дата звернення: 21.04.2023).

16. Кравченко М., Павленко Т. ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ: МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-104> (дата звернення: 21.04.2023).

17. СКОРОХОД І. П., ЗАЛЕЦЬКА І. О. ПЕРСПЕКТИВИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ. *Scientific Bulletin of PUET: Economic Sciences*. 2022. № 2-2(104) 2021. URL: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2021-2-2-7> (дата звернення: 21.04.2023).

18. Федевич Л., Ососкало С. ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ. *Наука і техніка сьогодні*. 2022. № 13(13). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-13\(13\)-220-230](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-13(13)-220-230) (дата звернення: 21.04.2023).

19. Фесенко Г. О. РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНУ У ДИНАМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*. 2022. № 22. С. 79–85. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.22.79> (дата звернення: 21.04.2023).

20. ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ СИСТЕМ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ВПЛИВУ НА НИХ СТЕЙКХОЛДЕРІВ / К. Мамонов та ін. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2022. Т. 2, № 43. С. 193–201. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.43.2022.3511> (дата звернення: 21.04.2023).

21. А. В. К., А. В. К., В. В. К. АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ. *Manager. Bulletin of Donetsk State University of Management*. 2021. Т. 90, № 1. С. 96–103. URL: <https://doi.org/10.35340/2308-104x.2021.90-1-11> (дата звернення: 21.04.2023).

22. Гурова К., Мельничук М., Пащенко А. ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА. *Економіка*

та суспільство. 2021. № 32. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-77> (дата звернення: 21.04.2023).

23. Pfizer, Inc. URL: <https://www.pfizer.com/> (date of access: 21.04.2023).

24. Поясник Г. АНАЛІЗ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2021. № 26. С. 132. URL: <https://doi.org/10.30977/ppb.2226-8820.2021.26.132> (дата звернення: 21.04.2023).

25. Скороход І. П., Зозуля Є. С. РОЗВИТОК ПОТЕНЦІАЛУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ. *Підприємництво та інновації*. 2021. № 20. С. 25–32. URL: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/20.3> (дата звернення: 21.04.2023).

26. Шиян Н. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ СУБ'ЄКТІВ АГРОБІЗНЕСУ. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-9> (дата звернення: 21.04.2023).

27. Parfentseva N., Holubova H., Samoilenko A. СТАТИСТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ТА МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2021. Т. 2, № 8. С. 66–78. URL: <https://doi.org/10.32750/2021-0207> (дата звернення: 21.04.2023).

28. Єльнікова Ю. В. ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНИХ КОМПАНІЙ: ВИКЛИКИ ДЛЯ ПРОЗОРОСТІ ТА КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ. *Фінансовий простір*. 2020. № 3(39). С. 122–129. URL: [https://doi.org/10.18371/fp.3\(39\).2020.215179](https://doi.org/10.18371/fp.3(39).2020.215179) (дата звернення: 21.04.2023).

29. Калінеску Т. В., Безрукова А. С. ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА. *TIME DESCRIPTION OF ECONOMIC REFORMS*. 2020. № 4. С. 13–20. URL: <https://doi.org/10.32620/cher.2019.4.02> (дата звернення: 21.04.2023).

30. Колесник В. І. Стимулювання творчої праці персоналу як фактор підвищення інвестиційної привабливості підприємств харчової промисловості. *Food Industry Economics*. 2020. Т. 12, № 2. URL: <https://doi.org/10.15673/fie.v12i2.1741> (дата звернення: 21.04.2023).

31. Копил О. В. Методика оцінки інвестиційної привабливості країни для розвитку сфери культури. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2020. Т. 29, № 2. С. 40–50. URL: <https://doi.org/10.32342/2074-5362-2020-2-29-4> (дата звернення: 21.04.2023).

32. Hulai V., Nikolaiev S., Yelshynova V. ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ НА ПРИКЛАДІ КРАЇН З ПЕРЕХІДНОЮ ЕКОНОМІКОЮ. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2020. № 2 (8). С. 276–293. URL: <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2020-02-276-293> (дата звернення: 21.04.2023).

33. Konakova K. ІНДИКАТОРИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ. *PROBLEMS AND PROSPECTS OF ECONOMIC AND MANAGEMENT*. 2020. № 2(22). С. 43–50. URL: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-2\(22\)-43-50](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-2(22)-43-50) (дата звернення: 21.04.2023).

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Огляд зарубіжної літератури

1. Bondarenko N. V., Vlasiuk S. A., Derkach T. A. INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF UKRAINIAN AGRARIAN SECTOR. *Collected Works of Uman National University of Horticulture*. 2021. Vol. 2, no. 98. P. 195–203. URL: <https://doi.org/10.31395/2415-8240-2021-98-2-195-203> (date of access: 21.04.2023).

Attracting investment in agriculture relies on a broad set of factors that go beyond agricultural policies, in particular macroeconomic policies. Consistent policy is a critical component of a favorable investment climate for all domestic or foreign investors.

2. Dimova D. INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF WELLNESS SECTOR. *Entrepreneurship*. 2021. Vol. 9, no. 2. P. 47–57. URL: <https://doi.org/10.37708/ep.swu.v9i2.4> (date of access: 21.04.2023).

Wellness has become vital to our daily life. The sector is rapidly growing and evolving and turning into a megatrend. This megatrend is cutting across sectors ranging from personal care to well-tech and many more. Several factors are contributing to the growth of this sector in the last years such as digitalization that is altering its landscape progressively.

3. Evaluation of seaports' investment attractiveness / O. Palyvoda et al. *Investment Management and Financial Innovations*. 2020. Vol. 17, no. 3. P. 160–174. URL: [https://doi.org/10.21511/imfi.17\(3\).2020.13](https://doi.org/10.21511/imfi.17(3).2020.13) (date of access: 21.04.2023).

Ukraine's European integration requires the involvement of seaports in the international TEN-T network, so it is extremely important to create favorable investment conditions to develop port infrastructure. This study aims to make a comprehensive assessment of the seaports' investment attractiveness to use it for

increasing the efficiency of attracting investment in the development of Ukrainian seaports, which are part of the European transport network.

4. Plakhotnikova L. O., Bulakh T. M. Specifics of the Investment Attractiveness at Company Level. *Statistics of Ukraine*. 2021. Vol. 91, no. 1. P. 26–33. URL: [https://doi.org/10.31767/su.1\(92\)2021.01.03](https://doi.org/10.31767/su.1(92)2021.01.03) (date of access: 21.04.2023).

Foreign investment is an essential factor in increasing the competitiveness of the national economy in our days. Investment is considered to be the main prerequisite for the social development, but the investment process faces many obstacles and problems not allowing to make it efficient and orderly.

5. Tleppayev A., Azhibayeva A. Investment attractiveness of energy saving measures. *E3S Web of Conferences*. 2020. Vol. 220. P. 01010. URL: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202022001010> (date of access: 21.04.2023).

The problem of energy efficiency of buildings is especially relevant in Kazakhstan. According to the state policy of innovative development of national economy, in recent decades, it has been necessary to solve the problems of saving energy resources, introducing renewable energy technologies and increasing energy efficiency.

6. Windhyastiti I., Hidayatullah S., Khourouh U. Investment attractiveness rating and factors affecting. *Accounting*. 2021. P. 161–166. URL: <https://doi.org/10.5267/j.ac.2020.10.001> (date of access: 21.04.2023).

This research aims to determine: 1) rating of investment attraction based on investor assessment; and 2) the factors which have significant effects on investment attraction of the city. Location research is in Batu city Indonesia with number of samples as 65 investors.

7. KEY FACTORS OF INVESTMENT EVALUATION ATTRACTIVENESS OF THE ENTERPRISE / A. GULEI et al. *Ukrainian Journal of Applied Economics*. 2021. Vol. 6, no. 4. P. 153–160. URL: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2021-4-18> (date of access: 21.04.2023).

The work is devoted to the definition and classification of factors of investment attractiveness of the enterprise. Today, companies operate in conditions of fierce

competition. Therefore, there is a need to respond quickly to changes in the environment and increase productivity. Continuous development is the key to the success of any organization.

8. Binda J. P. ASSESSMENT OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF INDUSTRIAL ENTERPRISES. *Journal Impact Factor*. 2020.

The article is devoted to methodological issues of assessing the investment attractiveness of industrial enterprises, based on the nature of investments and the goals of their initiators. Various methods for assessing the economic efficiency of investments in newly created, existing and reconstructed industrial enterprises are examined, and the conditions for their application are determined.

9. Evaluation of enterprise investment attractiveness under circumstances of economic development / O. Ilyash et al. *Bulletin of Geography. Socio-economic Series*. 2020. Vol. 47, no. 47. P. 95–113. URL: <https://doi.org/10.2478/bog-2020-0006> (date of access: 21.04.2023).

This article introduces a step-by-step methodology for evaluating an enterprise's investment attractiveness in the context of economic development, using appropriate valuation parameters at macro, meso and micro levels.

10. O. Bakhtiyor. THEORETICAL ASPECTS OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS. *American Journal of Business Management, Economics and Banking*. 2023. P. 144–149.

The article creating a positive investment climate should not be interpreted as a key process in the globalization of the economy, and as a result, the expansion of access to investment resources, which in turn will increase competition among investors.

ДОДАТОК Б

Анотація кваліфікаційної бакалаврської роботи

«Analysis of the company's investment attractiveness on international markets»

The object of the study is the process of developing the company's investment attractiveness in international markets.

The subject of the study is organizational and economic principles, theoretical-methodical and scientific-practical aspects of the development of the company's investment attractiveness on international markets.

The purpose of the work is to reveal the essence of the investment attractiveness of the company "Pfizer, Inc." on international markets.

In accordance with the set goal, the following tasks were defined:

- analyze the theoretical and methodological foundations of the company's investment attractiveness;
- determine the essence of the firm's investment attractiveness;
- explain the features of the investment attractiveness of the enterprise;
- conduct a study of the financial and investment activities of the American pharmaceutical company "Pfizer, Inc.";
- evaluate the investment attractiveness and innovation potential of "Pfizer, Inc.";
- find out the formation and implementation of the investment policy of the company "Pfizer, Inc.".

Practical significance of the obtained results The theoretical and practical provisions of the research in the work are formed into methodological guidelines and practical recommendations that can be used to ensure an increase in the investment attractiveness of the Pfizer, Inc. corporation. and improving its investment profile.

Keywords: investments; investment activity; investment policy, assessment; international market.

Короткий звіт подібності